

Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (2021-2027)

Příloha 4

**Shrnutí zohlednění horizontálního principu „významně nepoškozovat“ ve
specifických cílech OP TAK**

Souvislosti

Příprava i realizace OP TAK respektuje horizontální zásady stanovené Nařízením o společných ustanoveních 1060/2021 (ON) pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond. Cíle těchto fondů jsou podle čl. 9 odst. 4 tohoto nařízení naplňovány v souladu s cílem podpory udržitelného rozvoje podle ustanovení článku 11 Smlouvy o fungování EU s přihlédnutím k cílům OSN pro udržitelný rozvoj, Pařížské dohodě a zásadě „významně nepoškozovat“ (dále DNSH) ve smyslu článku 17 nařízení (EU) č. 2020/852 („nařízení o taxonomii“).

Metodický rámec

Aktivity všech specifických cílů OP TAK byly vyhodnoceny v průběhu přípravy operačního programu s využitím následujících legislativních a metodických východisek:

- hodnocením vlivu OP TAK na životní prostředí (Strategic Impact Assessment) dle zákona č. 100/2001 Sb. v aktuálním znění,
- postupem dle technických pokynů stanovených Oznámením EK 2021/C 58/01 k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ podle nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost (dále RRF DNSH)
- Vysvětlení EK pro uplatnění zásady „významně nepoškozovat“ v rámci kohezní politiky - EGESIF_21-0025-00 ze dne 27.9.2021

Otázky v rámci hodnocení DNSH pro environmentální cíle:

1. zmírňování změny klimatu

Očekává se, že opatření povede k významným emisím skleníkových plynů?

2. přizpůsobování se změně klimatu

Očekává se, že opatření povede ke zvýšenému nepříznivému dopadu stávajícího nebo očekávaného budoucího klimatu na samotné opatření nebo na osoby, přírodu nebo aktiva?

3. udržitelné využívání a ochrana vodních zdrojů

Očekává se, že opatření poškodí dobrý stav nebo dobrý ekologický potenciál vodních útvarů, včetně povrchových a podzemních vod?

4. přechod k oběhovému hospodářství, včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace

Očekává se, že opatření:

i) povede k významnému zvýšení vzniku, spalování nebo odstraňování odpadu, s výjimkou spalování nerecyklovatelného nebezpečného odpadu nebo

ii) povede k významné nehospodárnosti při přímém nebo nepřímém využívání jakéhokoli přírodního zdroje v jakékoli fázi jeho životního cyklu, která není vhodnými opatřeními minimalizována, nebo

iii) způsobí významné a dlouhodobé škody na životním prostředí v souvislosti s oběhovým hospodářstvím?

5. prevence a omezování znečištění

Očekává se, že opatření povede k významnému zvýšení emisí znečišťujících látek do ovzduší, vody nebo krajiny?

6. ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů

Očekává se, že opatření:

i) ve významné míře poškodí dobrý stav a odolnost ekosystémů nebo

ii) poškodí stav stanovišť a druhů, včetně stanovišť a druhů v zájmu Unie, z hlediska jejich ochrany?

Hodnocení bylo provedeno pro úroveň specifických cílů programu a v rámci hodnocení konkrétních SC byla zohledněna rovněž náplň jednotlivých aktivit (dříve tzv. programy podpory) a jejich tematické zaměření. Současně byly zohledněny koeficienty procentuálních příspěvků k naplnění cílů v oblasti klimatu a v oblasti environmentálních cílů u oblastí intervence, a to dle příslušných ustanovení ON. Tyto koeficienty odráží rozsah, v jakém tato podpora přispívá k plnění cílů v oblasti klimatu a životního prostředí. Toto komplexní vyhodnocení bylo detailně zpracováno do podoby xls tabulky a zasláno k posouzení ze strany Evropské komise, přičemž daná tabulka se následně stala zdrojovým souborem pro zpracování tohoto dokumentu, který přehledně shrnuje hlavní zjištění i zpětnou vazbu Evropské komise.¹

¹ Evropské komisi zasláno za ČR v říjnu 2021, zpětná vazba k xls tabulce za OP TAK obdržena na konci listopadu 2021.

Priorita 1 - Posilování výkonnosti podniků v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a jejich digitální transformace

Specifický cíl 1.1 – Rozvoj a posilování výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií

Typy akcí realizovaných v rámci SC byly vyhodnoceny jako slučitelné se zásadou „významně nepoškozovat“, protože:

- byly posouzeny jako kompatibilní na základě technických pokynů RRF DNSH

Podpora projektů výzkumu a vývoje v tomto SC nemá přímou souvislost s **mitigací** (zmírňováním změny klimatu), s **adaptací na změnu klimatu** (přizpůsobování se změně klimatu), dopad na **vodní útvary, vodu v krajině ani na dostupnost vody** (udržitelné využívání a ochrana vodních zdrojů), souvislost s **oběhovým hospodářstvím** (přechodem k oběhovému hospodářství, včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace), dopad na **znečišťování životního prostředí** (prevence a omezování znečištění), souvislost s **ochranou biologické rozmanitosti a ekosystémů** (prevence a omezování znečištění), a to s výjimkou projektů (viz nařízení EP a Rady EU 2021/1060) využívajících kódu intervence 029 s koeficientem pro ochranu klima 100% - u kritérií zmírňováním změny klimatu a přizpůsobování se změně klimatu, resp. kódu intervence 030 s environmentálním koeficientem 100 % - u kritéria s oběhovým hospodářstvím.

Cílem investic je tvorba nových výsledků výzkumu v prioritních oblastech **RIS3 strategie**, zavádění výsledků výzkumu a vývoje ve formě inovací do podnikové praxe, zavádění digitálních a dalších inovací, projekty spolupráce Val. Při podpoře projektů renovací a výstavby inovační infrastruktury budou zohledněny požadavky na energeticky efektivní budovy (vč. systémů efektivně hospodařících s vodními zdroji) či legislativní požadavky v oblasti emisí znečišťujících látek do ovzduší. V relevantních případech renovací a výstavby bude prověřeno vyhodnocením dle zákona 100/2001 Sb. o posuzování vlivu na životní prostředí.

Specifický cíl 1.2 - Využívání přínosů digitalizace pro občany, podniky, výzkumné organizace a veřejné orgány

Typy akcí realizovaných v rámci SC byly vyhodnoceny jako slučitelné se zásadou „významně nepoškozovat“, protože:

- byly posouzeny jako kompatibilní na základě technických pokynů RRF DNSH

Investiční aktivity směřující k podpoře digitalizace podniků přispějí k růstu ekonomiky, optimalizaci provozních procesů podniků, což ve svém důsledku povede ke snížování energetické náročnosti a s tím související emisí skleníkových plynů. Na druhou stranu, rozvoj související energeticky náročné infrastruktury, např. datových úložišť, bude snižovat tento dosažený pozitivní efekt z hlediska redukce emisí skleníkových plynů. Proto je důležité tyto dvě aktivity vyhodnocovat zvlášť.

Podpora projektů **digitalizace v podnicích** má zanedbatelný předvídatelný dopad na zmírňování změny klimatu související s přímými a primárními nepřímými účinky opatření během jeho životního cyklu, a je proto považována za v souladu se zásadou DNSH. Digitalizace v podnicích má rovněž zanedbatelný předvídatelný dopad na adaptaci ke změně klimatu související s přímými a primárními nepřímými účinky opatření během jeho životního cyklu, a je proto považována za v souladu se zásadou DNSH. Podpora těchto investičních projektů není k cíli ochrany a využívání vodních zdrojů relevantní. V rámci přechodu k oběhovému hospodářství, včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace bude obstarávání zařízení ICT zejména v souladu s příslušnými kritérii EU pro zadávání veřejných zakázek v zelené oblasti, jakož i s příslušnými požadavky EU na energetickou a materiálovou účinnost a požadavky na recyklaci stanovenými v souladu s příslušnými směrnici EU. Pořízené IT vybavení bude po skončení životnosti zlikvidováno v souladu s požadavky legislativy, tj. bude předáno oprávněným subjektům k likvidaci. Podpora projektů digitalizace v podnicích není taktéž k cíli ochrany a obnovy přírodních ekosystémů relevantní.

Bylo vyhodnoceno určité riziko zejména s navrhovaným opatřením „**Budování a modernizace výpočetních a datových center**“, neboť tato zařízení se vyznačují relativně vysokou energetickou náročností s odpovídajícím negativním dopadem z hlediska emisí skleníkových plynů. Toto riziko je nicméně malé, nepředpokládá se významný vliv tohoto opatření na celkovou pozitivní bilanci opatření v rámci specifického cíle 1.2 OP TAK z hlediska snižování emisí skleníkových plynů. K implementaci příslušných opatření uvedených jako "očekávané postupy" v nejnovější verzi Evropského kodexu chování pro energetickou

účinnost datových center "Zařízení a infrastruktury datových center" bude přístupováno s maximální pozorností. Provoz serverů, úložných zařízení a síťových technologií spotřebovává značné množství energie, a tím se podílí na vypouštění emisí CO₂ při její výrobě. Používaná zařízení budou splňovat požadavky směrnice EU o ekodesignu serverů a produktů pro ukládání dat. Investice nenaruší podzemní vody a nepředstavuje významné čerpání a/nebo znečištění vod. Pokud elektrické a elektronické zařízení doslouží, je elektrické a elektronické zařízení shromažďováno a zpracováváno oprávněným provozovatelem a nakládáno s ním podle hierarchie nakládání s odpady. Realizace investice nepředstavuje nebezpečí kontaminace vody, půdy a ovzduší nebezpečnými látkami, neboť budou provedena související izolační opatření apod. Podpora projektů digitalizace v podnicích není relevantní k cíli ochrany a obnovy přírodních ekosystémů. Investice nepředstavuje svým provedením škody související s ochranou biodiverzity a ekosystémů. Pokud by to bylo relevantní, budou přijata v rámci EIA nezbytná opatření zajišťující minimalizaci ochrany negativních vlivů biodiverzity a ekosystémů. V současné době se nepředpokládá, že by investice zasahovala jakýmkoli způsobem do chráněných území.

Priorita 2 - Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti MSP

Specifický cíl 2.1 - Posilování udržitelného růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků a vytváření pracovních míst v malých a středních podnicích, mimo jiné prostřednictvím produktivních investic

Typy akcí realizovaných v rámci SC byly vyhodnoceny jako slučitelné se zásadou „významně nepoškozovat“, protože:

- byly posouzeny jako kompatibilní na základě technických pokynů RRF DNSH

Specifický cíl zaměřující se na podporu růstu a konkurenceschopnosti MSP zahrnuje řadu různorodých aktivit realizovaných mj. za účelem zvyšování přidané hodnoty jejich výrobků a služeb, zvýšení produktivity či ziskovosti nebo překonání finančních obtíží začínajících podniků. Z hlediska environmentálních kritérií stanovených v taxonomii, aktivita zaměřená na nákup technologií v režimu CLLD se zapojením MAS bude mít zanedbatelný předvídatelný dopad na **zmírňování změny klimatu** související s přímými a primárními nepřímými účinky opatření během jeho životního cyklu, a je proto sledována v souladu se zásadou DNSH. Pořízená technologická zařízení budou po skončení životnosti zlikvidována v souladu s požadavky legislativy, tj. budou předána oprávněným subjektům k likvidaci. **V případě ostatních kritérií nejsou identifikována žádná rizika degradace životního prostředí.**

V rámci aktivity zaměřené na **posílení spolupráce škol a firem** se jedná o výdaje na zvyšování kvalifikace nebo výdaje na vybavení na služby školitele nebo pořízení vybavení vzdělávacího centra. Tato podpora má zanedbatelný předvídatelný dopad na **zmírňování změny klimatu** související s přímými a primárními nepřímými účinky opatření během jeho životního cyklu, a je proto považována za v souladu se zásadou DNSH. Zároveň investice nemá nic společného s **přízpůsobením se změně klimatu, s ochranou vody, nemá žádnou souvislost s oběhovým hospodářstvím, s omezováním znečištění a nemá negativní dopad na ochranu biologické rozmanitosti a ekosystémů.**

Podpora podniků při revitalizaci brownfieldů či při jejich přeměně má za cíl odstraňování starých zanedbaných a okolí znečišťujících objektů s důrazem na jejich nahrazení novými moderními energeticky úspornými provozy. V rámci specifického cíle nebudou podporovány činnosti spojené s těžbou, výrobou a spotřebou fosilních paliv. Proto podpora má zanedbatelný předvídatelný dopad **na zmírňování změny klimatu** související s přímými a primárními nepřímými účinky opatření během jeho životního cyklu. Z hlediska **přízpůsobování se změně klimatu** představuje realizace investic spíše pozitivní dopad, zejména pokud se jedná o zlepšení místa i okolí pro osoby a přírodu. V rámci realizace projektů může dle potřeby být realizováno i opatření k zachytávání dešťové vody a jejího využití v provozech. Aktivity renovací a výstavby budov budou realizovány v souladu s hierarchií nakládání s odpady tak, aby ČR plnila požadavky příslušné legislativy EU i ČR. Cílem je odstraňování starých zanedbaných a okolí znečišťujících objektů s důrazem na jejich nahrazení novými moderními energeticky úspornými provozy očekáváme tedy příznivý vliv na snižování emisní zátěže i biologickou rozmanitost a ekosystémy. V relevantních případech bude provedena posouzení EIA.

Aktivity zaměřené na internacionalizaci MSP, poskytování/nákup poradenských služeb pro MSP a přístup MSP k externímu financování mají vzhledem ke své povaze nulový nebo jen zanedbatelný předvídatelný dopad na environmentální cíle s přihlédnutím k přímým i primárním nepřímým účinkům během celého životního cyklu, a proto se považují za opatření, které jsou v souladu se zásadou DNSH. U těchto aktivit nejsou identifikována **žádná rizika degradace životního prostředí.**

Priorita 3 - Rozvoj digitální infrastruktury

Specifický cíl 3.1 – Zlepšování digitálního propojení

Typy akcí realizovaných v rámci SC byly vyhodnoceny jako slučitelné se zásadou „významně nepoškozovat“, protože:

- byly posouzeny jako kompatibilní na základě technických pokynů RRF DNSH

Podpora projektů na **zlepšení digitálního propojení** výstavbou vysokokapacitních sítí včetně backhaulových sítí nemá negativní vliv na životní prostředí, resp. případné vlivy budou nevýznamné.

V případě kritérií zmírňování a přizpůsobování se změně klimatu bude mít podpora investic zanedbatelný předvídatelný dopad na zmírňování změny klimatu související s přímými a primárními nepřímými účinky opatření během jeho životního cyklu, a je proto považována za opatření, které je v souladu se zásadou DNSH. Rizika dopadů změny klimatu na investice byla zvážena, ale byla vyhodnocena jako zanedbatelná. Investice respektují Národní akční plán adaptace na změnu klimatu. Podpora výstavby vysokokapacitních sítí nenaruší povrchové ani podzemní vody a nezpůsobí významné čerpání a/nebo znečištění vody, a to ani v průběhu realizace investice. V případě oběhového hospodářství, včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace nepředstavuje podpora výstavby vysokokapacitních sítí žádné riziko. Investice se zaměří na vypracování plánu nakládání s odpady a zajištění co největší recyklace výrobků po skončení životnosti. Vznik nevyužitelných odpadních komodit se nepředpokládá. Podpora výstavby vysokokapacitních sítí nepředstavuje riziko kontaminace vody, půdy a ovzduší nebezpečnými látkami. Související izolační opatření budou provedena v průběhu výstavby vysokokapacitních sítí. Investice neobsahuje a nebude používat nebezpečné látky a chemické látky a látky vzbuzující mimořádné obavy podle nařízení REACH. Během realizace investice budou přijata opatření ke snížení hluku, prašnosti a emisí znečišťujících látek. Podpora nemá negativní dopad na ochranu biologické rozmanitosti a ekosystémů. Investice do výstavby vysokokapacitních sítí nepředstavuje riziko související s ochranou biologické rozmanitosti a ekosystémů. Investice nespadá do působnosti EIA, nemá vliv na předměty ochrany přírody a krajiny, nedochází k záboru zemědělské půdy a není realizována v chráněných územích a oblastech s vysokou hodnotou biologické rozmanitosti. Investice nezasahuje do chráněných území a lokalit soustavy Natura 2000.

Priorita 4 - Posun k nízkouhlíkovému hospodářství

Specifický cíl 4.1 - Podpora energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů

Typy akcí realizovaných v rámci SC byly vyhodnoceny jako slučitelné se zásadou „významně nepoškozovat“, protože:

- byly posouzeny jako kompatibilní na základě technických pokynů RRF DNSH

Náplň specifického cíle je přímo zaměřena na činnosti snižující emise skleníkových plynů i eliminaci dalších nežádoucích ovlivnění environmentálních jevů a ekosystémů. Tato skutečnost je zohledněna i koeficienty klimatických cílů přiřazených oblastem intervence realizovaným v rámci tohoto SC, a v minimální hladině 40 %, proto je charakterizuje vysoký stupeň naplnění kritérií DNSH. Podpora má, co se týče zaměření, multioborové pokrytí, a to od energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů v sektoru výstavby a renovací podnikatelských budov (včetně jejich technických zařízení a energetických systémů či využití OZE), přes ukládání energie a rozvody médií, energetickou efektivitu výrobních procesů, po modernizace energetických systémů a prostředků v železniční dopravě, či inovativní postupy financování energetických úspor.

V oblasti **zmírňování změny klimatu** budou při podpoře projektů snížení energetické náročnosti budov podnikatelské infrastruktury zohledněny požadavky na energeticky efektivní budovy (vč. systémů efektivně hospodařících s vodními zdroji) či legislativní požadavky v oblasti emisí znečišťujících látek do ovzduší. Vyjma realizace projektů energetické účinnosti a demonstračních projektů bez specifických podmínek energetické účinnosti podpořených formou finančních nástrojů bude muset být splněna podmínka minimálního snížení primární neobnovitelné energie ve výši 30 % nebo 30 % snížení emisí CO₂. Poptávka po primárních zdrojích energie definujících energetickou náročnost investic pro nové budovy bude minimálně o 20 % nižší než prahová hodnota stanovená pro požadavky na budovu s téměř nulovou spotřebou energie. V relevantních případech renovací a výstavby bude prověřeno vyhodnocením dle zákona 100/2001 Sb. o posuzování vlivu na životní prostředí. Energetická náročnost bude certifikována pomocí vestavěného certifikátu energetické náročnosti a bude vyžadována v prováděcích předpisech k programu podpory. Všechna nová podporovaná zařízení budou muset splňovat kritéria pro ekodesign (směrnice 2009/125/ EU) a budou podporována pouze vysoce účinná zařízení. Tato kritéria platí i pro oblast energetické efektivity výrobních procesů.

V oblasti dopravy aktivita nevyvolává přímé emise skleníkových plynů, jde o modernizaci trakčních napájecích stanic a trakční napájecí sítě či inovativní a ekologickou obnovu trakčních kolejových vozidel. Realizace příznivě ovlivňuje snížení emisí v místě, celkový energetický mix výroby elektřiny je řešen strategickými politikami v oblasti energetiky.

V oblasti **adaptace ke změně klimatu** budou investice v sektoru podnikatelských nemovitostí zohledňovat potřebu optimalizace stavebních konstrukcí a technického vybavení s cílem zajistit tepelný komfort uživatelů v případě extrémních teplot, budou také v rámci komplexních opatření podporována přímá adaptační opatření (např. zelené střechy a fasády, adaptační opatření na sousedním pozemku, využívání dešťové vody a opětovné využívání šedé vody) v rámci energetických renovací a nové výstavby. Podpora výměny nevyhovujících zdrojů za instalaci nového zdroje nemá žádný nebo jen zanedbatelně předvídatelný dopad na environmentální cíl související s přímými a primárními nepřímými účinky opatření během jeho životního cyklu, vzhledem k jeho povaze, a jako takový je považován za DNSH kompatibilní pro příslušný cíl.

V oblasti dopravy dojde díky využití elektrického pohonu k výrazně vyšší účinnosti s pozitivním dopadem na úspory energie, a to i při zhoršených klimatických podmínkách. Jako takový splňuje kritéria DNSH.

Aktivita má s ohledem na celý životní cyklus nevýznamný předvídatelný dopad na **vodní útvary nebo chráněná stanoviště** a druhy přímo závislé na vodě. V oblasti hospodaření s vodou budou v rámci výstavby a renovací budov podporovány systémy efektivního využívání vodních zdrojů. Stejná kritéria budou kladena i na výrobní a technologické procesy. Trakční napájecí systémy v oblasti dopravy nejsou v rozporu s požadavky rámcové směrnice o vodě, z tohoto důvodu nebyla identifikována žádná významná rizika zhoršování životního prostředí v oblasti ochrany vod. Environmentální rizika související s ochranou kvality vody a prevencí nedostatku vody budou identifikována a řešena v souladu s požadavky směrnice 2000/60 / ES (rámcová směrnice o vodě) a plánem povodí vypracovaným pro potenciální vodní útvar nebo orgány po konzultaci s příslušnými zúčastněnými stranami.

V rámci aktivity bude zohledněna potřeba **předcházení vzniku odpadů a recyklace**, zde zejména při stavebních a demoličních procesech. Opatření bude vyžadovat, aby během renovace budov bylo se

stavebním odpadem pocházejícím z dané stavby nakládáno odpovídajícím způsobem a aby bylo zajištěno opětovné použití a recyklace materiálů, včetně stavebních postupů, které používají odpad k nahrazení jiných materiálů, jakož i používání produktů šetrných k životnímu prostředí a preferenční používání produktů vyrobených z recyklovaných materiálů. Aktivita bude plně respektovat cíle a opatření Plánu odpadového hospodářství České republiky na období 2015-2024. Používání stavebních materiálů a výrobků (trakčních kolejových vozidel) bude v souladu se zásadami udržitelných produktů a v souladu s hierarchií nakládání s odpady, přičemž prioritou bude předcházení vzniku odpadů.

Neočekává se, že tato aktivita povede k významnému zvýšení **emisí znečišťujících látek** do ovzduší, vody nebo půdy, neboť budou plně zohledněny relevantní předpisy v dané oblasti. Nižší spotřeba energie v dopravě díky vyšší energetické účinnosti a spotřebě energie v místě spotřeby znamená celkové nulové emise, má pozitivní vliv na snižování emisí znečišťujících látek v kontextu širších vazeb ve vztahu ke snižování znečištění z dopravy. Z těchto důvodů se očekává zanedbatelný dopad na cíl znečištění během realizace investice a pozitivní dopad na životnost investice. Materiály používané při provádění této činnosti neobsahují azbest ani látky vzbuzující mimořádné obavy, jak je uvedeno na seznamu látek podléhajících povolení stanovených v příloze XIV (ES) č. 1907/2006.

Z hlediska **ochrany a obnovy biologické rozmanitosti a ekosystémů** má činnost, kterou toto opatření podporuje, zanedbatelný předvídatelný dopad s přihlédnutím k přímým i primárním nepřímým účinkům v průběhu životního cyklu. Program renovace budov se netýká budov nacházejících se v oblastech citlivých na biologickou rozmanitost nebo v jejich blízkosti, stejně tak energetická efektivita výrobních procesů. Kapacita trakčního napájecího systému na stávající infrastruktuře nepředpokládá potřebu monitorovat a zvyšovat hierarchii zmírňujících opatření a dalších požadavků podle směrnice o stanovištích a směrnice o ochraně ptáků v kontextu posuzování vlivů na životní prostředí a jejich závěrů již vyvozených stávající monitorování infrastruktura. Využití půdy bude při navrhování investic zohledňovat ochranu biologické rozmanitosti a ekosystémů a také bude pojištěno ve standardních procesech řízení stavby, které zahrnují zohlednění ochrany životního prostředí, proto Investice nemá významný dopad na využívání půdy.

Specifický cíl 4.2 - Podpora energie z obnovitelných zdrojů v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001, včetně kritérií udržitelnosti stanovených v uvedené směrnici

Typy akcí realizovaných v rámci SC byly vyhodnoceny jako slučitelné se zásadou „významně nepoškozovat“, protože:

- byly posouzeny jako kompatibilní na základě technických pokynů RRF DNSH

Náplň specifického cíle svým zaměřením příznivě ovlivňuje dosažení klimatických i env. cílů. Podpora široké škály OZE - solární energetické i termické zdroje (FVE), větrné (VTE), vodní (MVE), geotermální, z biomasy, tepelná čerpadla, biometan, pokročilá biopaliva, jakož i akumulaci energie, kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, významně naplňuje hlediska DNSH. Oblasti podpory v tomto SC disponují koeficientem naplnění klimatického cíle 100 %, jsou považovány za kompatibilní s DNSH pro tento cíl.

FVE, VTE, MVE a další OZE (zvláštní podmínky jsou uvedeny pro biomasu) neprodukují žádné přímé emise skleníkových plynů a přispívají k nahrazování zdrojů na bázi fosilních paliv, proto významně přispívají ke **zmírňování klimatu**. U biomasy budou tyto nové zdroje pozitivně přispívat ke zmírnění změny klimatu, přestože produkují v průběhu životního cyklu pěstování určité množství přímých emisí skleníkových plynů. S respektováním kritérií úspory emisí skleníkových plynů podle směrnice č.2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů je kladen důraz na minimalizaci této uhlíkové stopy, a to zpracováním na palivo a využitím bioenergie v porovnání s fosilní alternativou tak, aby příspěvek na klima byl maximalizován. Tyto zdroje přispívají k nahrazování zdrojů na bázi fosilních paliv s vysokým emisním faktorem. Investice v oblasti využití biomasy budou respektovat závěry analýzy na toto téma vypracované v souvislosti s Nástrojem pro oživení a odolnost. Investice do biomasy budou vedeny, jakož i v souladu s hodnocením trajektorií udržitelného využívání bioenergie a dodávek biomasy v ČR a jejich dopadů na využití půdy, změny ve využívání půdy a lesnictví (tzv. odvětví LULUCF) a biodiverzitu, jakož i dopad na kvalitu ovzduší pro Českou republiku. období 2020-2030. V případě, že se jako zdroj paliva využívá biomasa, musí být investice v souladu s kritérii udržitelnosti a úsporami skleníkových plynů, jak je stanoveno v článku 29 směrnice 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů. směrnice o obnovitelné energii“, „RED II“). „Investice do výroby elektřiny z vodní energie, kogenerace tepla/chladu a energie z bioenergie a výroba elektřiny z bioenergie se budou řídit technickými screeningovými kritérii v souladu s přílohou 1 Nařízení Komise v přenesené pravomoci

č. 2021/2139 ze dne 4.6.2021, kterým se doplňuje nařízení o taxonomii, konkrétně s kap. 4.5 Výroba elektřiny z vodní energie, 4.20. Kogenerace tepla/chladu a energie z bioenergie“ a „4.8. Výroba elektřiny z bioenergie“.

V rámci **adaptace na změnu klimatu** existují určité rozdíly u jednotlivých druhů OZE, např. FVE (změny teploty mohou mít vliv na využití a účinnost panelu a potencionálně na náklady na rekonstrukci), MVE, VTE se dokáží také technicky vyrovnat s celou řadou klimatických rizik, oproti technologii FVE jsou ale na ně více citlivější (objem srážek v čase, rychlé povětrnostní změny apod. můžou ovlivnit očekávanou roční produkci energie). Co se týče biomasy, tyto zdroje jsou z OZE jedny z nejcitlivějších na klimatická rizika, zejména v případě dlouhodobého sucha, ale dokáží zlepšovat klima v přírodě tak, že se tento efekt může minimalizovat apod. Naopak při srážkově významnějších obdobích dokáží zadržet vodu v přírodě a tím klimatické změny (adaptaci) opět zmírňovat.

Největší relevance pro řešení **udržitelného využívání a ochrany vodních zdrojů** existuje u MVE – zde bude výstavba možná pouze v případě souladu s rámcovou směrnicí o vodě, a to zejména s článkem 4, odstavce 7, 8 a 9 rámcové směrnice o vodě, což si vyžádá řádné strategické hodnocení všech opatření a provádění článku 4 (7) rámcové směrnice o vodě (zejména opatření ke zmírnění dopadů) a článku 6 směrnice o stanovištích (a směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí - EIA na úrovni projektu). Uplatněním čl. 6 směrnice o stanovištích, by mělo být zajištěno, aby nedocházelo ke kolizím s lokalitami Natura 2000. Obdobně bude nahlíženo i v případě biomasy, zde je třeba zohlednit stav vodních zdrojů v místě pěstování, podporovat širšího ekosystému k zachování srážkové vody v přírodě, maximálně využívat biomasu. FVE nepotřebují ke svému provozu žádnou vodu. Neexistuje tedy přímá interakce s vodními nebo mořskými zdroji.

V případě **recyklace a předcházení vzniku odpadů** bude zohledněna příslušná legislativa, zákon 181/2001 Sb. a vyhláška č. 352/2005, používání stavebních materiálů a výrobků bude v souladu se zásadami udržitelných produktů a v souladu s hierarchií nakládání s odpady, přičemž prioritou bude předcházení vzniku odpadů. Investice proto nepředstavuje vznik základních požadavků na nové zdroje stavebních materiálů. Recyklované stavební materiály vytvořené na staveništi budou použity a znovu použity v maximální míře, zároveň budou provedené investice co nejvíce opravitelné a s dlouhou životností

Výstavba a provoz fotovoltaických zdrojů. MVE, VTE není přímo spojena s **emisemi znečišťujících látek** do ovzduší, vody nebo půdy. Naopak výstavba nových fotovoltaických zdrojů by měla potenciálně nahradit konvenční zdroje. V případě biomasy bude zohledněna vyhláška č. 452 ze dne 14. prosince 2017, kterou se změnila vyhláška č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, kde jsou i obsaženy např. požadavky mezních hodnot emisí pro spalovací zařízení podle Směrnice 2015/2193/ES o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zařízení.

Dopady na **biologickou rozmanitost** budou posuzovány podle druhu OZE, např. u FVE nejsou předpokládány, neboť tyto projekty by měly být realizovány hlavně na střeších nebo přímo v lokalitě průmyslového komplexu. Bude-li to relevantní, bude v souladu se směrnicí 2011/92/EU dokončeno posuzování vlivů na životní prostředí (EIA). V případě lokalit/provozů nacházejících se v oblastech citlivých na biologickou rozmanitost nebo v jejich blízkosti (včetně sítě chráněných oblastí sítě Natura 2000, lokalit světového dědictví UNESCO a klíčových oblastí biologické rozmanitosti, jakož i dalších chráněných oblastí) bude provedeno vhodné posouzení. VTE budou realizovány mimo lokality soustavy Natura 2000 podle zákona o ochraně přírody a krajiny a s respektováním ekologických nároků předmětu jejich ochrany, tedy tak, aby nedošlo k jejich významnému ovlivnění. VTE budou realizována mimo migrační koridory a místa se zvýšeným nebo známým výskytem ptáků a létajících savců, zejména těch, kteří jsou předmětem ochrany evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí, tedy tak, aby nedošlo k jejich významnému ovlivnění. Investice do biomasy budou vedeny, jakož i v souladu s hodnocením trajektorií udržitelného využívání bioenergie a dodávek biomasy v ČR a jejich dopadů na využití půdy, změny ve využívání půdy a lesnictví (tzv. odvětví LULUCF) a biodiverzitu, jakož i dopad na kvalitu ovzduší pro Českou republiku. období 2020-2030. V případě, že se jako zdroj paliva využívá biomasa, musí být investice v souladu s kritérii udržitelnosti a úsporami skleníkových plynů, jak je stanoveno v článku 29 směrnice 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů. směrnice o obnovitelné energii“, „RED II“).

Specifický cíl 4.3 - Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování vně transevropské energetické sítě TEN-E

Typy akcí realizovaných v rámci SC byly vyhodnoceny jako slučitelné se zásadou „významně nepoškozovat“, protože:

- byly posouzeny jako kompatibilní na základě technických pokynů RRF DNSH

Náplň specifického cíle svým zaměřením příznivě ovlivňuje dosažení klimatických i env. cílů., je řešena aktivitou Smart grids - elektřina (DS, PS, transformace energonositelů, akumulace energie apod.) a obsahuje širokou škálu podporovaných činností souvisejících s budováním inteligentních energetických systémů, výrobou, skladováním, zkapalňováním a distribucí zeleného vodíku, syntetického metanu a biometanu, akumulací energie a její distribucí. Oblasti podpory v tomto SC disponují koeficienty 100 % klimatických cílů, proto jsou hodnoceny jako vyhovující z hlediska kritérií DNSH, a to jak v oblasti **zmírňování klimatu, tak přizpůsobování klimatu**. Vzhledem ke svému charakteru neočekáváme nepříznivý vliv podporovaných činností na využití **vodních nebo mořských zdrojů**, Ačkoliv v oblasti podporovaných vodíkových technologií se jedná o zelený vodík, posuzujeme-li celý hodnotový řetězec, který zahrnuje i výrobu a likvidaci např. solárních panelů, je i zelený vodík zatížen určitou uhlíkovou stopou, nicméně ošetření této oblasti se děje dle příslušných legislativních podmínek – viz hodnocení u SC 4.2. Neočekává se, že navrhovaná opatření budou přímo spojena s **emisemi znečišťujících látek** do ovzduší, vody nebo půdy. Dopady na **biologickou rozmanitost a ekosystémy** budou vyhodnoceny v souladu se směrnicí 2011/92/EU a bude provedeno posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), provádění požadovaných zmírňujících a kompenzačních opatření na ochranu životního prostředí bude monitorováno na základě EIA. Investice do vodíku budou omezeny na zelený vodík, tedy vodík vyrobený environmentálně šetrnými technologiemi, které budou energeticky zajištěny obnovitelnými zdroji energie. Budou zde zohledněny všechny podmínky uvedené ve SC 4.2. Očekáváme, že přes předpokládanou vyšší energetickou náročnost výroby zeleného vodíku, využití OZE výrazně napomáhá plnění zásady nezpůsobit významnou újmu. Při nové výstavbě budou v souladu s hierarchií nakládání s odpady a protokolem EU o nakládání s odpady ze staveb a demolic zajištěno, že nejméně 70 % (hmotnostních) nikoli nebezpečného stavebního a demoličního odpadu (s výjimkou v přírodě se vyskytujících materiálů uvedených v kategorii 17 05 04 v evropském seznamu odpadů zavedeném rozhodnutím 2000/532/ES) vytvořeného na staveništi, musí být připraveno k opětovnému použití, recyklaci a k jiným druhům materiálového využití včetně zásypů. při nichž jsou jiné materiály nahrazeny odpadem.

Priorita 5 - Efektivnější nakládání se zdroji

Specifický cíl 5.1 - Podpora přístupu k vodě a udržitelného hospodaření s vodou

Typy akcí realizovaných v rámci SC byly vyhodnoceny jako slučitelné se zásadou „významně nepoškozovat“, protože:

- byly posouzeny jako kompatibilní na základě technických pokynů RRF DNSH

Investiční aktivity podporované v rámci SC 5.1 mají pozitivní dopad na **oběhové hospodářství**, jsou zaměřeny na šetrné a nákladově efektivní nakládání s vodou, opětovné použití vody a její účinnost v průmyslových procesech. Investice budou plně respektovat požadavky normy ISO 46001 a budou v souladu s platnou legislativou v oblasti vodního hospodářství, tzn. zákon 544/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). Investiční aktivity plně podporují **přizpůsobování se změně klimatu**, pomocí předcházení rizika nepříznivých dopadů změny klimatu na vodní zdroje. **Oblasti podpory v tomto SC disponují koeficientem naplnění env. cíle 100 %.**

V případě kritérií **zmírňování změny klimatu** má podpora projektů spíše pozitivní dopad na zmírňování a pouze zanedbatelný předvídatelný dopad na environmentální cíl snížení emisí skleníkových plynů, je tedy považována za v souladu se zásadou DNSH. Podpora projektů je zaměřena na pečlivou nákladově efektivní úpravu vody v průmyslových procesech. Snížení spotřeby vody představuje současně i snížení spotřeby energie potřebné k úpravě vody z přírodních zdrojů, podpora projektů tím přispívá nepřímo ke snížení produkce skleníkových plynů. V návaznosti na **udržitelné využívání a ochranu vodních zdrojů** investice brání zhoršování stavu vodních útvarů, zásob podzemních vod, snižuje spotřebu vody a zaměřuje se na efektivní a hospodárné hospodaření s vodou.

Z hlediska **prevence a omezování znečišťování** nemá investice souvislost se znečištěním životního prostředí, maximálně nepřímo se znečištěním vody, protože se také týká pečlivého/nákladově efektivního hospodaření s vodou v průmyslových procesech, a je tedy spojeno se zdroji vody. Investice nesouvisí s **ochranou biologické rozmanitosti a ekosystémů**

Specifický cíl 5.2 - Podpora přechodu na oběhové hospodářství účinně využívající zdroje

Typy akcí realizovaných v rámci SC byly vyhodnoceny jako slučitelné se zásadou „významně nepoškozovat“, protože:

- byly posouzeny jako kompatibilní na základě technických pokynů RRF DNSH

Investiční aktivity směřující k podpoře přechodu na **oběhové hospodářství** účinně využívající zdroje mají pozitivní dopad na oběhové hospodářství, přinášejí princip oběhu ve výrobních procesech. Tento princip brání vzniku odpadu, snižuje spotřebu primárních surovin a zvyšuje využití druhotných surovin. Mezi podporovaná opatření spadají projekty splňující podmínky BAT – Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2018/1147. Investice budou plně respektovat cíle a opatření Plánu odpadového hospodářství České republiky na období 2015-2024. Zákony v oblasti nakládání s odpady, jak zákon č. 541/2020 Sb., O odpadech, tak zákon č. 542/2020 Sb., O výrobcích s ukončenou životností, a zákon č. 477/2001 Sb., o obalech.

Podpora projektů má spíše pozitivní dopad na **zmírňování změny klimatu** a pouze zanedbatelný předvídatelný dopad na environmentální cíl snížení emisí skleníkových plynů. Podpora je zaměřena na šetrné zacházení se surovinami pomocí využívání druhotných surovin a náhradou za primární suroviny, což vede k optimalizaci výrobních procesů, snižování materiálové a energetické náročnosti výroby. Z hlediska **prevence a omezování znečištění** mohou mít investice pozitivní dopad díky snížení materiálové a energetické náročnosti výroby.

Vzhledem k **přizpůsobování se změně klimatu** má investice pozitivní vazbu. Cílem je zlepšit hospodaření s materiálem (pomocí využívání odpadu jako zdroje, upřednostňování obnovitelných zdrojů, snížení spotřeby primárních zdrojů a předcházení vzniku odpadů), systémové změny v řízení podniku (přehodnocení obchodních modelů, návrh materiálu, ekodesign) a dematerializace (integrace digitálních technologií). Zároveň investice nijak nesouvisí s **ochranou biologické rozmanitosti a ekosystémů** ani nemá vliv na **udržitelné využívání a ochranu vodních zdrojů**, jelikož nemá žádnou souvislost s vodou, jelikož se nezaměřuje na vodní hospodářství.

Priorita 6 – Rozvoj udržitelné mobility

Specifický cíl 6.1 - Podpora udržitelné multimodální městské mobility v rámci přechodu na uhlíkově neutrální hospodářství

Typy akcí realizovaných v rámci SC byly vyhodnoceny jako slučitelné se zásadou „významně nepoškozovat“, protože:

- byly posouzeny jako kompatibilní na základě technických pokynů RRF DNSH

Náplň specifického cíle je řešena aktivitou Čistá mobilita, která se zaměřuje na nákup vozidel na alternativní pohon a budování doprovodné infrastruktury nabíjecích a plnicích stanic v podnikatelském sektoru. Oblasti podpory v tomto SC disponují koeficienty naplnění klimatického cíle či env. cíle v hladinách 100 % env. či 40 % klima, proto je hodnocena jako vyhovující z hlediska kritérií DNSH, a to jak v oblasti **zmírňování klimatu** – závazek podporovat automobil pouze s nulovými emisemi), tak **přizpůsobování klimatu**. Investice je přímým adaptačním opatřením, tzn. předchází riziku nepříznivých dopadů současného a očekávaného budoucího klimatu na lidi, přírodu nebo majetek. Investice nemá **žádnou souvislost s vodou**, protože jde o nákup vozidel s nulovými emisemi, nikoli o výstavbu dopravní infrastruktury, investice nemá žádný dopad na spotřebu vody.

Opatření pro **nakládání s odpady** jsou zavedena v souladu se zákony v oblasti nakládání s odpady, a to jak zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, tak zákona č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností, a zákona č. 477/2001 Sb., o obalech, a to jak ve fázi používání (údržba), tak na konci své životnosti. U osobních mobilních zařízení napájených bateriemi tato opatření zahrnují opětovné použití a recyklaci baterií a elektroniky, včetně důležitých surovin. Bude dbáno na to, aby zakoupená nebo provozovaná mobilní zařízení všech typů neobsahovala olovo, rtuť, šestimocný chrom a kadmium, s výjimkami uvedenými v příloze II směrnice 2000/53/ES. Investice má pozitivní dopad na znečištění, snižuje **emise jiných znečišťujících látek** než skleníkových plynů a tím přispívá ke zlepšení kvality ovzduší. Nemá rovněž žádný vztah k ochraně **biologické rozmanitosti a ekosystémů**, protože je podporován nákup vozidel s nulovými emisemi, nikoli dopravní infrastruktura.